

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE PRIVIND ECONOMIA SOCIALĂ

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art.1 - Prezenta lege are ca obiect reglementarea domeniului economiei sociale, stabilirea măsurilor de promovare și sprijinire a economiei sociale.

Art.2 – (1) Economia socială reprezintă ansamblul activităților organizate independent de sectorul public, al căror scop este să servească interesul general, interesele unei colectivități și/sau intereselor personale nepatrimoniale, prin creșterea gradului de ocupare a persoanelor aparținând grupului vulnerabil și/sau producerea și furnizarea de bunuri, prestarea de servicii și/sau execuția de lucrări.

(2) Economia socială are la bază inițiativa privată, voluntară și solidară, cu un grad ridicat de autonomie și responsabilitate, precum și distribuirea limitată a profitului către asociați.

Art.3 – Economia socială se bazează pe următoarele principii:

- a) prioritate acordată individului și obiectivelor sociale față de creșterea profitului;
- b) solidaritate și responsabilitate colectivă;
- c) convergența dintre interesele membrilor asociați și interesul general și/sau interesele unei colectivități;

- d) control democratic al membrilor, exercitat asupra activităților desfășurate;
- e) caracterul voluntar și liber al asocierii în formele de organizare specifice domeniului economiei sociale;
- f) personalitatea juridică distinctă, autonomia de gestiune și independența față de autoritățile publice;
- g) alocarea celei mai mari părți a profitului/excedentului financiar pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și furnizare de servicii membrilor în conformitate cu interesul general.

Art.4 - (1) Economia socială contribuie la dezvoltarea comunităților locale, crearea de locuri de muncă, implicarea persoanelor aparținând grupului vulnerabil, prevăzut de prezenta lege, în activități cu caracter social și/sau activități economice facilitând accesul acestora la resursele și serviciile comunității.

(2) Economia socială are următoarele obiective:

- a) consolidarea coeziunii economice și sociale;
- b) ocuparea forței de muncă;
- c) dezvoltarea serviciilor sociale.

(3) Îndeplinirea obiectivelor prevăzute la alin. (2) se realizează, în principal, prin următoarele activități de interes general:

- a) producerea de bunuri, prestarea de servicii și/sau execuția de lucrări care contribuie la bunăstarea comunității sau a membrilor acesteia;
- b) promovarea, cu prioritate, a unor activități care pot genera sau asigura locuri de muncă pentru încadrarea persoanelor aparținând grupului vulnerabil;
- c) dezvoltarea unor programe de formare profesională dedicate persoanelor din grupul vulnerabil;
- d) dezvoltarea serviciilor sociale pentru creșterea capacității de inserție pe piața muncii a persoanelor din grupul vulnerabil.

Art.5 - (1) În sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

- a) *activitate de interes general* - orice activitate din domeniul economic, cultural-artistic, social, educațional, științific, al sănătății, sportului, locuirii, protecției mediului, menținerii tradițiilor, al cărei scop final este îndeplinirea obiectivelor prevăzute la art. 4;
- b) *activitate cu caracter social* - activitate care urmărește atingerea interesului general, intereselor unei colectivități și/sau intereselor personale nepatrimoniale;
- c) *activitate economică* - orice activitate generatoare de venit;
- d) *întreprindere socială* - orice persoană juridică de drept privat care desfășoară activități în domeniul economiei sociale și care respectă principiile prevăzute la art. 3 din prezenta lege;
- e) *întreprindere socială de inserție* - întreprinderea socială care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 11 alin. (1);
- f) *atestat în economie socială* - forma prin care se recunoaște contribuția întreprinderilor sociale la dezvoltarea domeniului economiei sociale;
- g) *marca socială* - forma de certificare a întreprinderilor sociale de inserție în scopul recunoașterii contribuției directe a acestora la realizarea interesului general și/sau la îmbunătățirea situației grupului vulnerabil;
- h) *grup vulnerabil* – desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai, în conformitate cu prevederile art.6 lit.p) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011.

(2) Apartenența la grupul vulnerabil se dovedește prin acte eliberate de autorități sau, după caz, alte categorii de persoane juridice cu competențe în domeniu. Modalitatea de certificare a apartenenței la grupul vulnerabil se reglementează prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Art.6 - Activitățile de economie socială sunt realizate de întreprinderile sociale.

Art.7 - Autoritățile administrației publice centrale și locale sprijină activitățile de economie socială prin:

- a) recunoașterea rolului întreprinderilor sociale prin acordarea atestatului în economie socială;
- b) recunoașterea rolului întreprinderilor sociale de inserție prin acordarea mărcii sociale;
- c) dezvoltarea mecanismelor de sprijinire a întreprinderilor sociale de inserție;
- d) promovarea și susținerea dezvoltării resurselor umane din domeniul economiei sociale;
- e) participarea la activități de economie socială prin colaborare în diferite forme, potrivit legii;
- f) înființarea de centre de informare și consiliere în domeniul economiei sociale.

CAPITOLUL II

Întreprinderea socială

Art.8 – (1) În sensul prezentei legi, întreprinderile sociale pot fi:

a) societățile cooperatiste de gradul 1, care funcționează în baza Legii nr.1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu modificările și completările ulterioare;

b) cooperativele de credit, care funcționează în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2007;

c) asociațiile și fundațiile, care funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 26 /2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.246/2005;

d) casele de ajutor reciproc ale salariaților, care funcționează în baza Legii nr.122/1996 privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților și al uniunilor acestora, republicată;

e) casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, care sunt înființate și funcționează în baza Legii nr.540 /2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, cu modificările și completările ulterioare;

f) orice alte categorii de persoane juridice care respectă, conform actelor legale de înființare și organizare, cumulativ definiția și principiile economiei sociale prevăzute în prezenta lege.

(2) Pot fi de asemenea întreprinderi sociale federațiile și uniunile persoanelor juridice menționate în alin. 1.

Art.9 - (1) Statutul de întreprindere socială se recunoaște prin acordarea unui atestat în economie socială, denumit în continuare *atestat*.

(2) Atestatul se acordă la solicitarea persoanelor juridice prevăzute la art. 8 pe baza actelor de înființare și funcționare.

(3) Atestatul se eliberează de către agenția județeană pentru ocuparea forței de muncă, respectiv a municipiului București, denumită în continuare *agenție de ocupare*, prin compartimentul pentru economie socială, prevăzut la art.24 alin.(2).

(4) Atestatul se acordă pe o perioadă de 5 ani cu posibilitatea prelungirii, dacă se face dovada că sunt respectate condițiile care au stat la baza acordării acestuia.

(5) Procedurile de acordare a atestatului se reglementează prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Art.10 - Întreprinderea socială are obligația de a comunica agenției de ocupare, în scris, orice modificare cu privire la documentele care au stat la baza acordării atestatului în termen de 15 zile de la modificare.

CAPITOLUL III

Întreprinderea socială de inserție

Secțiunea 1

Definirea întreprinderii sociale de inserție

Art.11 – (1) Întreprinderea socială de inserție este întreprinderea socială care:

- a) are permanent, cel puțin 30 % din personalul angajat aparținând grupului vulnerabil, astfel încât timpul de lucru cumulat al acestor angajați să reprezinte cel puțin 30% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților;
- b) reinvestește pentru dezvoltarea întreprinderii sociale de inserție minim 60% din valoarea profitului sau, după caz, al excedentului financiar.

(2) Procedura de verificare a îndeplinirii condițiilor prevăzute la alin. (1) se reglementează prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Art.12 - (1) Întreprinderile sociale de inserție au obligația de a asigura pentru persoanele angajate, care fac parte din grupul vulnerabil, măsuri de acompaniament care să asigure inserția profesională și socială.

(2) Măsurile de acompaniament pot fi: informarea, consilierea, accesul la formele de pregătire profesională, adaptarea locului de muncă la capacitatea persoanei, accesibilizarea locului de muncă în funcție de nevoile persoanelor și alte măsuri care au scop sprijinirea inserției profesionale și sociale.

(3) În vederea asigurării măsurilor de acompaniament, întreprinderile sociale de inserție colaborează cu serviciile publice de asistență socială de la nivel județean și local, agențiile de ocupare, centrele de furnizare de servicii integrate de asistență medicală, psihologică și socială pentru consumatorii și consumatorii de droguri dependenți, cu specialiști în domenii precum psihologie, asistență socială, adicții, pedagogie, formare profesională, ocupare, medicină, medicina muncii, economie socială.

Secțiunea a 2-a

Marca socială

Art.13 - Statutul de întreprindere socială de inserție se certifică prin acordarea mărcii sociale.

Art.14 - (1) Marca socială cuprinde certificatul care atestă statutul de întreprindere socială de inserție, cu o valabilitate de 3 ani de la data emiterii, precum și un element specific de identitate vizuală care se aplică obligatoriu asupra produselor realizate sau a lucrărilor executate ori a documentelor care demonstrează prestarea unui serviciu.

(2) Statutul de întreprindere socială de inserție instituie următoarele obligații:

- a) obligația de a comunica agenției de ocupare, orice modificări ale actelor de înființare sau constitutive, precum și rapoartele de activitate și situațiile financiare anuale; compartimentul județean pentru economie socială are obligația să asigure consultarea acestor documente de către orice persoană interesată;
- b) obligația de a publica, în extras, în termen de 3 luni de la încheierea anului calendaristic, Raportul social anual privind activitatea desfășurată și situațiile financiare anuale în Registrul unic de evidență al întreprinderilor sociale, prevăzut la art.26. Modelul extrasului situațiilor financiare anuale se aprobă prin ordin comun al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice și ministrului finanțelor publice, la inițiativa Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

(3) Întreprinderile sociale de inserție se supun controlului cu privire la respectarea condițiilor legale de desfășurare a activității, anual, pentru a se verifica respectarea condițiilor care au stat la baza eliberării mărcii sociale.

(4) Controalele prevăzute la alin. (3) se realizează de către organele de control ale Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Art.15 - Procedurile de certificare și acordare a mărcii sociale, a elementului specific de identitate vizuală, procedurile privind întocmirea Raportului social anual privind activitatea desfășurată, precum și condițiile de suspendare, retragere sau anulare a mărcii sociale se reglementează prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Secțiunea a 3-a

Finanțarea întreprinderilor sociale de inserție și mecanismele de sprijinire și încurajare a acestora

Art.16 - Întreprinderile sociale de inserție pot fi finanțate din surse publice și/sau private, naționale sau internaționale, potrivit normelor juridice aplicabile fiecăreia dintre categoriile din care fac parte sursele de finanțare.

Art.17 - Întreprinderile sociale de inserție beneficiază de gratuitate pentru emiterea mărcii sociale și înregistrarea în Registrul unic al întreprinderilor sociale.

Art.18 - (1) Autoritatea contractantă, așa cum este aceasta definită în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare, are dreptul de a impune în cadrul documentației de atribuire condiții speciale, prin care se urmărește obținerea unor efecte de ordin social, care trebuie realizate de operatorii economici pentru îndeplinirea contractului.

(2) În formularea condițiilor speciale prevăzute la alin. (1) autoritatea contractantă are obligația respectării prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare.

Art.19 – Întreprinderile sociale de inserție pot beneficia de consiliere gratuită la constituire și/sau la dezvoltarea afacerii prin compartimentele de specialitate de la nivelul agenției de ocupare.

Art.20 - (1) Întreprinderile sociale de inserție pot beneficia de următoarele facilități din partea autorităților administrației publice locale:

- a) atribuirea unor spații și/sau terenuri aflate în domeniul public al unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale, cu respectarea prevederilor Legii nr. 215/2001 privind administrația publică locală cu modificările și completările ulterioare, în scopul desfășurării activităților pentru care le-a fost acordată marca socială, cu respectarea prevederilor legale în vigoare;
- b) sprijin în promovarea produselor realizate și/sau furnizate, serviciilor prestate sau lucrărilor executate în comunitate, precum și în identificarea unor piețe de desfacere a acestora;
- c) sprijin în promovarea turismului și activităților conexe acestuia prin valorificarea patrimoniului istoric și cultural local;
- d) alte facilități și scutiri de taxe și impozite acordate de autoritățile administrației publice locale, în condițiile legii.

(2) Pentru acordarea facilităților prevăzute la alin.(1) lit.c)-e) autoritățile administrației publice locale își pot aproba în bugetele proprii sumele necesare.

Art.21 – (1) Întreprinderile sociale de inserție pot beneficia de măsuri de sprijin, de natura ajutorului de stat, ce vor fi aprobate prin acte specifice cu respectarea prevederilor comunitare și naționale în materie de ajutor de stat.

(2) Măsurile de sprijin de natura ajutorului de stat pentru întreprinderile sociale de inserție prevăzute de prezenta lege se vor acorda cu respectarea legislației naționale și comunitare în domeniul ajutorului de stat și vor fi implementate prin ordin al ministrului

muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, sau, după caz, prin hotărâre a consiliului local.

Art.22 – Luna mai a fiecărui an este dedicată organizării diferitelor evenimente sau acțiuni de mediatizare a domeniului economiei sociale, care au ca scop dezvoltarea locală și cetățenia activă, cooperarea și solidaritatea socială, denumită ”luna promovării economiei sociale”.

CAPITOLUL IV

Organizare instituțională

Secțiunea 1

Compartimentul pentru economie socială

Art.23 - (1) În cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice se înființează un compartiment la nivelul Direcției ocupare și egalitate de șanse, cu atribuții în elaborarea politicilor și strategiilor în domeniul economiei sociale, promovarea și sprijinirea întreprinderilor sociale, precum și furnizarea de informații către persoanele fizice și juridice interesate.

(2) Organizarea și funcționarea compartimentului se stabilește prin regulamentul de organizare și funcționare a Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Art.24 - (1) În cadrul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă se înființează un compartiment pentru economie socială care coordonează și monitorizează activitatea agențiilor de ocupare în domeniul economiei sociale, precum și îndrumarea metodologică ale acestora.

(2) În vederea asigurării implementării politicilor, dezvoltării și monitorizării domeniului de economie socială, la nivel județean se organizează în cadrul agențiilor de ocupare, compartimente pentru economie socială.

(3) Organizarea și funcționarea compartimentelor prevăzute la alin. (1) și (2) se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(4) Compartimentele prevăzute la alin.(1) și (2) se organizează cu încadrarea în numărul de posturi aprobat.

Art.25 - (1) Principalele atribuții ale compartimentelor pentru economie socială din cadrul agențiilor de ocupare sunt:

- a) analizează și evaluează solicitările persoanelor juridice care desfășoară activități în domeniul economiei sociale în vederea acordării, după caz, a atestatului sau a mărcii sociale;
- b) emit deciziile de acordare ori, după caz, de neacordare a atestatului, respectiv a mărcii sociale;
- c) introduc informațiile privind întreprinderile sociale, respectiv întreprinderile sociale de inserție în Registrul unic de evidență a întreprinderilor sociale;
- d) informează și acordă sprijin metodologic pentru derularea procedurii de atestare/certificare a întreprinderilor sociale/întreprinderilor sociale de inserție, precum și pentru desfășurarea activității acestora;
- e) monitorizează la nivel județean activitatea întreprinderilor sociale, respectiv a întreprinderilor sociale de inserție și elaborează rapoarte trimestriale privind activitatea desfășurată de acestea, pe care le înaintează Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă;
- f) întocmesc Raportul anual de activitate și îl transmit Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă;
- g) furnizează informațiile necesare actualizării Registrului prevăzut la art.26 alin. (1);

- h) propun Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice măsuri de îmbunătățire și dezvoltare a domeniului de economie socială;
- i) suspendă sau retrag atestatul sau marca socială;
- j) publicarea pe site a Raportului anual de activitate.

(2) Condițiile de suspendare sau retragere a atestatului sau mărcii sociale se reglementează prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Secțiunea a 2-a

Registrul unic de evidență al întreprinderilor sociale

Art.26 - (1) În scopul asigurării informațiilor necesare, corecte și complete cu privire la situația și evoluția domeniului economiei sociale la nivel național, se înființează Registrul unic de evidență al întreprinderilor sociale denumit în continuare *Registru*.

(2) Registrul este administrat de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și cuprinde, după caz, următoarele informații cu privire la întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție existente în România:

- a) denumirea completă;
- b) categoria de persoane juridice în care se încadrează;
- c) data înființării;
- d) domeniul de activitate;
- e) cifra de afaceri/valoarea activului patrimonial, pierderile sau profitul înregistrate în anul fiscal anterior;
- f) numărul total de angajați;
- g) documente care atestă apartenența la grupul vulnerabil;
- h) copie a fișei de post/fișelor de post a persoanei/ale angajaților care aparțin grupului vulnerabil;

- i) forme de sprijin de care beneficiază angajatorul;
- j) abateri/sanctiuni ale angajatorului;
- k) data acordării /suspendării/retragerii atestatului sau, după caz, a mărcii sociale.

(3) Angajatorii sunt obligați să transmită informațiile prevăzute la alin.(2) lit.g), agențiilor de ocupare, în termen de 5 zile de la data la care se demonstrează că persoana angajată aparține grupului vulnerabil sau, după caz, de la data la care au intervenit modificări în informațiile furnizate.

Art.27 - Procedura de organizare, actualizare și utilizare a Registrului se elaborează de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, la propunerea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi și se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice.

CAPITOLUL V

Sanctiuni

Art.28 – Nerespectarea dispozițiilor prezentei legi constituie contravenție și se sancționează, după cum urmează:

- a) cu amendă de la 2.000 la 5.000 lei, nerespectarea de către întreprinderile sociale de inserție a condițiilor prevăzute la art.11 alin. (1), art. 14 alin. (2) și la art. 26 alin. (3);
- b) cu amendă de la 1.000 la 2.500 lei, utilizarea mărcii sociale de către întreprinderile sociale de inserție, peste termenul de valabilitate prevăzut la art. 14 alin. (1);
- c) cu amendă de la 2.000 la 5.000 lei, utilizarea mărcii sociale de către alte persoane fizice sau juridice care nu sunt deținătorii legali ai acesteia;

d) cu amendă de la 1.000 la 2.500 lei, în cazul lipsei documentelor doveditoare care certifică apartenența la grupul vulnerabil, prevăzute la art. 5 alin. (2).

Art.29 - Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se face de către:

- a) organele de control ale Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă pentru contravențiile prevăzute la art. 28 lit. a)-c);
- b) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială pentru contravențiile prevăzute la art. 28 lit. d).

Art.30 - (1) Contravenientul poate achita pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia jumătate din minimul amenzii prevăzute la art. 28, agentul constatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

(2) Procesele-verbale vor fi depuse în fotocopie la compartimentului din cadrul agențiilor județene de ocupare a forței de muncă, respectiv a municipiului București.

Art.31 - Dispozițiile referitoare la contravenții, prevăzute la art. 28 se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art.32 - Amenzile contravenționale aplicate conform prezentei legi constituie venituri la bugetul de stat.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

Art.33 – (1) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice va elabora normele metodologice de aplicare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(2) În termenul prevăzut la alin. (1) se modifică Hotărârea Guvernului nr. 10/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, cu modificările și completările ulterioare, precum și regulamentul de organizare și funcționare al Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Art.34 - Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția prevederilor art. 5 alin. (2), art.9, art. 13-15 și art. 28 care intră în vigoare la aprobarea normelor metodologice prevăzute la art. 33 alin. (1).